T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

KİLİS BELEDİYESİ

www.balioglu.net

2020 YILI
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Kasım 2021

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00
www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr
İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ 1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU 10
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU 10
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI 10
5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ 11
6. DENETİM GÖRÜŞÜ 12
7. DENETİM BULGULARI 12
8. EKLER 29

www.balioglu.net

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: Personel Durumu 3
Tablo 2: 2020 Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu 4
Tablo 3: 2020 Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu 4
Tablo 4: 2020 Yılı Bütçe Giderleri Tablosu 5
Tablo 5: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri 6
Tablo 6: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri 7
Tablo 7: Belediyenin Doğrudan Hissedarı Olduğu Şirketler 7

www.balioglu.net

KISALTMALAR

TEDAŞ: Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş.

TOKİ : Toplu Konut İdaresi Başkanlığı

www.balioglu.net

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

1. Taşınmaz Kayıt İşlemlerinin Tamamlanmaması

2. Tahsis Edilen Taşınmazların Muhasebe Kayıtlarının Yapılmaması

3. Kamu İdarelerine Mali Borçlar Hesabı'na Hatalı Kayıtların Yapılması

4. Kıdem Tazminatı Karşılığı Ayrılmaması

5. Taahhüt Hesaplarının Kullanılmaması

B. Diğer Bulgular

1. Doğrudan Temin ve Pazarlık Usulü ile Yapılan Alımlarda Mevzuatta Öngörülen %10'luk Sınırın Aşılması ve Kamu İhale Kurulunun Uygun Görüşünün Alınmaması

2. Ticari Taksi ve Servis Plakalarının Kullanım Hakkının Verilmesinde Hatalı Uygulamaların Yapılması

3. Dolmuş Hatlarının Kullanım Hakkının Verilmesinde Hatalı Uygulamaların Yapılması

4. İşçilere Yıllık Ücretli İzinlerinin Mevzuata Uygun Olarak Kullandırılmaması

5. Kredi Kartları ile Yapılan Tahsilatların Yasal Süresi İçerisinde Belediye Hesaplarına Aktarılmaması

6. Taşınır İşlemlerinin Mevzuata Uygun Yapılmaması

7. Taşınmazların Cins Tashihlerinin Yapılmaması

8. Alınan Teminat Mektuplarının Nazım Hesaplarda Takip Edilmemesi

www.balioglu.net

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Belediyeler, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 127'nci maddesinde, belediye halkının mahalli müşterek ihtiyaçlarını karşılamak üzere kuruluş esasları kanunla belirtilen ve karar organları seçimlerle oluşturulan kamu tüzel kişileri olarak tanımlanmıştır. Belediyelerin kuruluş, görev ve yetkilerinin yerinden yönetim ilkesine uygun olarak kanunla düzenleneceği Anayasa'da hüküm altına alınmıştır.

Kilis Belediyesi 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 3'üncü maddesinde yer alan sınıflandırma çerçevesinde, genel yönetim kapsamında yer almakta olup faaliyetlerini 5393 sayılı Belediye Kanunu ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun verdiği yetki ve sorumluluklar çerçevesinde yürütmektedir.

Kamu İdaresinin temel mevzuatı 5393 sayılı Belediye Kanunu olup bu Kanun'da kurumun görev, yetki, sorumlulukları ile organları, teşkilatı, bütçe ve denetimi gibi temel hususlar düzenlenmektedir. 5393 sayılı Kanun'un 14'üncü maddesinde, belediyelerin mahalli müşterek nitelikte olmak şartıyla; kentsel altyapı, çevre sağlığı, temizlik, katı atık, zabıta, itfaiye, mezarlıklar, park ve yeşil alanlar, konut, kültür ve sanat, öğrenci yurtları, sosyal hizmetler, nikâh ve benzeri hizmetleri yapacağı veya yaptıracağı bunun yanı sıra devlet okullarının ve mabetlerin tüm ihtiyaçlarını karşılayabileceği, sağlıkla ilgili tesisler açabileceği, sporu teşvik edebileceği ve gıda bankacılığı yapabileceği hüküm altına alınmıştır.

5393 sayılı Kanun'un 15'inci maddesinde; belde sakinlerinin mahalli müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla her türlü faaliyet ve girişimde bulunmak, yönetmelik çıkarmak, belediye gelirlerini tahsil etmek, temiz su atık su tesisleri kurup işletmek, ulaşım hizmetlerini görmek, ticari hayata katkı sağlamak gibi yetki ve imtiyazlar sayılmıştır.

Merkezi idarenin, mahalli hizmetlerin idarenin bütünlüğü ilkesine uygun şekilde yürütülmesi, kamu görevlerinde birliğin sağlanması, toplum yararının korunması ve mahalli ihtiyaçların gereği gibi karşılanması amacıyla mahalli idareler üzerinde idari vesayet yetkisine sahip olduğu Anayasa'da hüküm altına alınmıştır. Bu idari vesayet yetkisi denetim ve soruşturma konularında İçişleri Bakanlığı tarafından, yönetsel konularda ise Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından kullanılmaktadır.

www.balioglu.net

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

5393 sayılı Kanun'da Belediye organları; Belediye Meclisi, Belediye Encümeni ve Belediye Başkanı olarak öngörülmüştür. Karar organı olan Belediye Meclisi, biri Belediye Başkanı olmak üzere 32 üyeden oluşmaktadır.

Belediye teşkilâtı; norm kadro esaslarına uygun olarak yazı işleri, mali hizmetler, fen işleri ve zabıta birimlerinden oluşmaktadır. Beldenin nüfusu, fiziki ve coğrafi yapısı, ekonomik, sosyal ve kültürel özellikleri ile gelişme potansiyeli dikkate alınarak, norm kadro ilke ve standartlarına uygun olarak gerektiğinde sağlık, itfaiye, imar, insan kaynakları, hukuk işleri ve ihtiyaca göre diğer birimler kurulabilmektedir. Bu birimlerin kurulması, kaldırılması veya birleştirilmesi belediye meclisinin yetkisi dâhilindedir.

Belediyelerdeki tüm kadrolara yapılacak olan atamalar kanun ve yönetmeliklerde belirtilen kriterlere uygun olarak belediye başkanı tarafından yapılmakta, birim müdürlüğü ve üstü yönetici kadrolarına yapılan atamalar ilk toplantıda belediye meclisinin bilgisine sunulmaktadır. 5393 sayılı Kanun'a istinaden belediye başkanı, zorunlu gördüğü takdirde, beldenin nüfus sayısına göre en çok dört adet belediye meclis üyesini belediye başkan yardımcısı olarak görevlendirebilmektedir.

www.balioglu.net

Kilis Belediyesinin teşkilat yapısında, doğrudan Başkana bağlı 6 adet birim belirlenmiştir. Bunlar Özel Kalem Müdürlüğü, Yazı İşleri Müdürlüğü, Su İşleri Müdürlüğü, Plan Proje Müdürlüğü, İmar ve Şehircilik Müdürlüğü ve Fen İşleri Müdürlüğü'dür. Başkana bağlı 1 adet memurlar arasından atanan başkan yardımcısı, 1 adet meclis üyelerinden görevlendirilen başkan yardımcısı görev yapmaktadır. Başkana doğrudan bağlı olmayan 16 adet hizmet birimi, alan ve amaçlarına göre ilgili başkan yardımcılığına bağlıdır.

Belediye hizmetlerinin yerine getirilmesinde memur, sözleşmeli personel ve işçiler çalıştırılmaktadır. Çalıştırılan belediye personeline ilişkin bilgiler tabloda detaylandırılmıştır.

Tablo 1: Personel Durumu

Personel İstihdam Türü	İhdas Edilmiş Norm Kadro Sayısı	Dolu Kadro Sayısı
Memur	471	81
Sözleşmeli Personel	-	17
Kadrolu İşçi	227	81
Geçici İşçi	-	-
Toplam	**698**	**179**
696 sayılı KHK Uyarınca Çalıştırılan Personel	-	214

Belediyenin doğrudan hissedarı olduğu toplam iki adet şirket bulunmaktadır.

1.3. Mali Yapı

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 12'nci maddesine göre, genel yönetim kapsamındaki idarelerin bütçeleri içinde mahalli idareler bütçeleri de sayılmış, mahalli idare bütçesi, mahalli idare kapsamındaki kamu idarelerinin bütçesi olarak tanımlanmıştır. Bütçe işlemleri Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre yürütülmektedir.

Bütçe; belediyenin stratejik planına ve performans programına uygun olarak, analitik bütçe sistemine göre belediye başkanı tarafından hazırlanan, mali yıl ve izleyen iki yıl içindeki gelir ve gider tahminlerini gösteren, gelirlerin toplanmasına ve harcamaların yapılmasına izin veren ve belediye meclisince kabul edilen bir karardır. Bu kapsamda Kilis Belediyesi, faaliyetlerini ilgili mali yılı bütçesi ile verilen ödenekler ile yürütmektedir.

Kilis Belediyesinin 2020 yılı bütçe ödenekleri, tahmini bütçe gider ve gelirleri ile gerçekleşme rakamları aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir.

www.balioglu.net

Tablo 2: 2020 Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu

E-Kod1	Giderin Türü	Bütçe İle Verilen Ödenek (TL)	Eklenen / Düşülen Ödenek (TL)		Ödenek Toplamı (TL)	Bütçe Gideri Toplamı (TL)	İptal Edilen Ödenek (TL)	Ertesi Yıla Devreden Ödenek (TL)
			Eklenen Ödenek	Düşülen Ödenek				
01	Personel Giderleri	24.102.162,00	2.236.422,19	0,00	26.338.584,19	23.329.247,70	3.009.336,49	0,00
02	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	3.826.132,00	0,00	13.368,32	3.812.763,68	3.510.068,95	302.694,73	0,00
03	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	77.536.131,00	22.483.955,60	0,00	100.020.086,60	82.823.003,61	17.197.082,99	0,00
04	Faiz Giderleri	692.158	3.919.293,75	0,00	4.611.451,75	4.588.779,13	22.672,62	0,00
05	Cari Transferler	4.794.404,00	1.980.817,29	0,00	6.775.221,29	5.068.869,04	1.706.352,25	0,00
06	Sermaye Giderleri	66.498.173,00	0,00	12.405.909,27	54.092.263,73	29.922.492,59	24.169.771,14	0,00
07	Sermaye Transferleri	750.840,00	0,00	0,00	750.840,00	248.389,45	502.450,55	0,00
08	Borç Verme	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0,00
09	Yedek Ödenek	19.800.000,00	0,00	18.201.211,24	1.598.788,76	0	1.598.788,76	0,00
Toplam		**198.000.000,00**	**30.620.488,83**	**30.620.488,83**	**198.000.000,00**	**149.490.850,47**	**48.509.149,53**	**0,00**

Kilis Belediyesinin 2020 mali yılı bütçesi ile 198.000.00,00 TL ödenek öngörülmüştür. Yıl içinde 149.490.850,47 TL bütçe gideri yapılmış, kalan 48.509.149,53 TL ödenek ise iptal edilmiştir.

Tablo 3: 2020 Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu

Bütçe Gelirinin Ekonomik Kodu	Bütçe Gelir Tahmini (TL)	Tahsilat Tutarı (TL)	Red ve İadeler (TL)	Net Tahsilat (TL)	Gerçekleşme Yüzdesi (%)
01- Vergi Gelirleri	14.563.076,00	15.634.530,85	23.030,39	15.611.500,46	107
03- Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	20.158.886,00	15.334.520,28	17.487,15	15.317.033,13	76
04- Alınan Bağış ve Yardımlar	69.631.738,00	23.377.306,18	200,00	23.377.106,18	34
05- Diğer Gelirler	90.899.594,00	94.345.411,84	1.849,56	94.343.562,28	104
06- Sermaye Gelirleri	2.746.706,00	24.060.560,53	0	24.060.560,53	876
08-Alacaklardan Tahsilat	0	0	0	0	0
09- Red ve İadeler	0	0	0	0	0
Toplam	**198.000.000,00**	**172.752.329,70**	**42.567,10**	**172.709.762,58**	**87**

www.balioglu.net

Buna göre 2020 yılında net bütçe geliri %87 seviyesinde gerçekleşmiştir. Sermaye gelirleri; TOKİ'ye yapılan arsa satışından dolayı beklenenin çok üstünde (%876) gerçekleşmiştir. Teşebbüs ve mülkiyet gelirleri (%76) ile alınan bağış ve yardımlar ise (%34) beklenenin altında gerçekleşmiştir.

Tablo 4: 2020 Yılı Bütçe Giderleri Tablosu

Bütçe Giderinin Ekonomik Kodu	Bütçe (Başlangıç) Ödeneği (TL)	Bütçe Gideri (Gerçekleşen) Tutar (TL)	Gerçekleşme Yüzdesi (%)
01- Personel Giderleri	24.102.162,00	23.329.247,70	96,79
02- Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	3.826.132,00	3.510.068,95	91,74
03- Mal ve Hizmet Alım Giderleri	77.536.131,00	82.823.003,61	106,82
04- Faiz Gideri	692.158,00	4.588.779,13	662,96
05- Cari Transferler	4.794.404,00	5.068.869,04	105,72
06- Sermaye Giderleri	66.498.173,00	29.922.492,59	45,00
07- Sermaye Transferleri	750.840,00	248.389,45	33,08
08- Borç Verme	0	0	0
09- Yedek Ödenekler	19.800.000,00	0	0
Toplam	**178.200.000,00**	**149.490.850,47**	**83,89**

Buna göre 2020 yılında bütçe giderleri %83,89 seviyesinde gerçekleşmiştir. Faiz giderleri beklenenin üstünde (%662,96) gerçekleşmesi, idarenin geçmiş dönemlerde ödenmeyen vergi borcunun 2020 yılında ödemesinden kaynaklanmıştır. Diğer giderler beklenen seviyede veya altında gerçekleşmiştir.

Belediyenin bütçe gelirleri ve giderlerinin ekonomik sınıflandırmaya göre son üç yıllık seyri ve 2019 yılının 2018 yılına, 2020 yılının 2019 yılına göre değişim yüzdeleri aşağıdaki tablolarda yer almaktadır.

www.balioglu.net

Tablo 5: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri

Bütçe Gelirinin Çeşidi	2018 Yılı (TL) (A)	2019 Yılı (TL) (B)	2020 Yılı (TL) (C)	2019-2018 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]	2020-2019 Değişim Oranı (%) [E=(C-B)/B]
Vergi Gelirleri	9.736.998,48	11.344.200,86	15.634.530,85	16,51	37,82
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	18.980.547,08	15.068.574,68	15.334.520,28	-20,61	1,76
Alınan Bağış ve Yardım ile Özel Gelirler	42.043.570,03	6.920.563,89	23.377.306,18	-83,54	237,79
Diğer Gelirler	76.255.528,36	78.360.789,87	94.345.411,84	2,76	20,40
Sermaye Gelirleri	801.025,80	1.059.555,50	24.060.560,53	32,27	2.170,82
Toplam	**147.817.669,80**	**112.753.684,80**	**172.752.329,70**	**-23,72**	**53,21**
Bütçe Gelirlerinden Red ve İadeler Toplamı (-)	26.196,79	398.927,83	42.567,10	1.442,81	-89,33
Net Toplam	**147.791.473,01**	**112.354.756,97**	**172.709.762,60**	**-23,98**	**53,72**

Tablodaki veriler dikkate alındığında, 2020 yılında gelirler bir önceki yıla göre 60.355.005,63 TL'lik (%53,72) artış göstermiştir. Bu çerçevede; vergi gelirlerinde 4.290.329,99 TL (%37,82), alınan bağış ve yardım ile özel gelirlerde 16.456.742,29 TL (%237,79), diğer gelirlerde 15.984.621,97 TL (%20,40) ve sermaye gelirlerinde 23.001.005,03 TL (%2170,82) tutarlarındaki artışlar toplam artış üzerinde belirleyici olmuştur. Artışın büyük oranda Kuveyt Fonu ve Avrupa Birliği ile yapılan projeler kapsamında alınan bağışlar ile TOKİ'ye yapılan arsa satışları sonucu arttığı anlaşılmakla birlikte, gelir yönetiminde sağlanan başarı da bu artışta etkili olmuştur.

www.balioglu.net

Tablo 6: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri

Bütçe Giderinin Çeşidi	2018 Yılı (TL) (A)	2019 Yılı (TL) (B)	2020 Yılı (TL) (C)	2019-2018 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]	2020-2019 Değişim Oranı (%) [E=(C-B)/B]
Personel Giderleri	19.545.318,79	20.980.524,10	23.329.247,70	7,34	11,19
SGK Devlet Prim Giderleri	3.067.951,46	3.452.005,29	3.510.068,95	12,52	1,68
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	74.966.413,86	82.762.251,66	82.823.003,61	10,40	0,07
Faiz Giderleri	1.382.175,00	88.834,66	4.588.779,13	-93,57	5065,53
Cari Transferler	4.725.785,47	7.202.163,87	5.068.869,04	52,40	-29,62
Sermaye Giderleri	65.692.039,20	48.689.051,31	29.922.492,59	-25,88	-38,54
Sermaye Transferleri	389.767,60	888.186,57	248.389,45	127,88	-72,03
Toplam	**169.769.451,40**	**164.063.017,50**	**149.490.850,50**	**-3,36**	**-8,88**

Belediyenin bütçe giderleri toplamı 2020 yılında 2019 yılına göre 14.572.167,00 TL (%8,8) azalmıştır. Gider kalemleri incelendiğinde; 2020 yılında faiz giderlerinin 4.499.944,47 TL (%5065), personel giderlerinin 2.348.723,60 TL (%11,19) arttığı görülmektedir. Faiz giderlerindeki artış idarenin geçmiş dönemlerde ödenmeyen vergi borcunun 2020 yılında ödemesinden, personel giderlerindeki artış ise ücretlere yapılan zamlardan kaynaklanmıştır. Cari transferlerde 2.133.294,83 TL'lik (%29,62), sermaye giderlerinde 18.776.558,72 TL'lik (%38,54) ve sermaye transferlerinde 639.797,12 TL'lik (%72,03) azalış olmuştur.

Faaliyet Sonuçları Tablosuna göre; bütçe ile ilgili olsun ya da olmasın Belediyenin faaliyetlerinden dolayı tahakkuk eden 2020 yılı faaliyet gideri 169.432.485,07 TL, faaliyet geliri 162.725.987,83 TL olup dönem olumsuz faaliyet sonucu ise 6.706.997,24 TL olarak gerçekleşmiştir.

Kilis Belediyesinin doğrudan hissedarı olduğu şirketler aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

Tablo 7: Belediyenin Doğrudan Hissedarı Olduğu Şirketler

Sıra No	Şirketin Adı	Toplam Sermaye Tutarı (TL)	Belediyenin Sahip Olduğu Sermaye Tutarı (TL)	Hisse Oranı (%)
1	7 Aralık Park Bahçe ve Temizlik SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.	20.000,00	20.000,00	100
2	Güneydoğu Sanayi ve Ticaret A.Ş.	56.000,00	54.852,00	97,95

www.balioglu.net

Kilis Belediyesinin ortak olduğu şirketlerin hissedarı olduğu şirketler bulunmamaktadır.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

1.4.1. Kamu İdaresinin Muhasebe Sistemi

Kilis Belediyesinin muhasebe kayıt işlemleri Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre gerçekleştirilmektedir. Mahalli idarelerin hesap planı, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 46'ncı maddesinde ana hesap grupları, hesap grupları ve hesaplar itibariyle belirlenmiş çerçeve hesap planında yer alan hesaplardan oluşmaktadır. Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hesap planında yer almamakla birlikte, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hesap planında yer alan herhangi bir hesabın kullanılması gerekliliği ortaya çıkarsa Yönetmelik'teki hesap planına ilave hesap eklemeye veya çıkarmaya, Hazine ve Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine Çevre ve Şehircilik Bakanlığı yetkilidir.

Ayrıca, mahalli idarelere ait detaylı hesap planları, bu Yönetmelik'te belirlenen hesap planı çerçevesinde Hazine ve Maliye Bakanlığının görüşü alınmak suretiyle ilgili Bakanlıklarca hazırlanmaktadır.

www.balioglu.net

1.4.2. Kamu İdaresinin Raporlama Sistemi

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 484 ve 485'inci maddeleri uyarınca; mali tablolar, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nde belirlenen ilkelere ve standartlara uygun olarak hazırlanır ve belirlenen sürelerde ilgililerin bilgisine sunulur. Bu bağlamda, İdarece üretilen cetvel ve temel mali tablolar ile diğer mali tablolar şunlardır:

a) Mizan cetveli

b) Temel mali tablolar

1) Bilanço

2) Faaliyet sonuçları tablosu

3) Nakit akış tablosu

c) Diğer mali tablolar

1) Bütçe uygulama sonuçları tablosu

2) Gelirlerin ekonomik sınıflandırılması tablosu

3) Giderlerin fonksiyonel sınıflandırılması tablosu

4) Giderlerin ekonomik sınıflandırılması tablosu

5) Bütçe gelirlerinin ekonomik sınıflandırılması tablosu

6) Bütçe giderlerinin kurumsal sınıflandırılması tablosu

7) Bütçe giderlerinin fonksiyonel sınıflandırılması tablosu

8) Bütçe giderlerinin finansal sınıflandırılması tablosu

9) Bütçe giderlerinin ekonomik sınıflandırılması tablosu

10) Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu.

1.4.3. Kamu İdaresi Tarafından Denetime Sunulan Defter, Tablo ve Belgeler

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay Başkanlığına gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuştur:

www.balioglu.net

- Birleştirilmiş veriler defteri,

- Geçici ve kesin mizan,

- Bilanço,

- Faaliyet sonuçları tablosu,

- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetim hesabı icmal cetveli.

Kamu İdaresinin denetimi; yukarıda belirtilen defter, tablo ve belgeler ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

Denetim görüşü, Kamu İdaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

www.balioglu.net

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri

de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Kilis Belediyesi tarafından 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ve ilgili diğer mevzuat çerçevesinde, kamu iç kontrol sisteminin oluşturulması, uygulanması, izlenmesi ve geliştirilmesine yönelik çalışmalar sürdürülmektedir. Bu çerçevede, ilgili birimlerin katılımı ile Kamu İç Kontrol Standartları Uyum Eylem Planı hazırlanmıştır.

İyi bir iç kontrol ortamının belirleyici özelliği, kurum üst yönetimi başta olmak üzere tüm çalışanların, sistemin yapılandırılması ve işlerliğinin sağlanmasındaki olumlu ve yapıcı yaklaşımlarıdır. Bu yönüyle, Kilis Belediyesi üst yönetim ve çalışanlarında iç kontrol sisteminin geliştirilmesi gerekliliğine ilişkin farkındalık oluşmuştur.

www.balioglu.net

Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri ile Başvuru Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik gereği, tüm personelle Etik Sözleşmesi imzalanmıştır.

Kurum organizasyon yapısı içerisinde görev, yetki ve sorumluluklar ile yetki devrinin sınırları belirlenmiştir. İç kontrol sisteminin temel çalışmalarından iş tanımları yapılmasına, iş süreçlerinin ve iş akış şemalarının çıkarılmasına ve kurumsal risk yönetimine yönelik çalışmalar sürdürülmektedir. İş tanımlarının yapılması, iş akış şemalarının çıkarılması, amaç ve hedeflerinin gerçekleşmesini engelleyebilecek iç ve dış risklerin tanımlanması, söz konusu risklere kurumun ne tür yanıtlar vereceğinin belirlenmiş olması, risk yönetimi açısından önemli bir ilerleme olduğu kadar iyi işleyen bir yönetim bilgi sisteminin oluşmasına da katkı sağlayacaktır.

Kurumda ön mali kontrol yapılmasına yönelik çalışmalar, iç kontrol ve ön mali kontrole ilişkin usul ve esaslar temel alınarak, harcama birimlerinde ve mali hizmetler biriminde yapılmamaktadır. Ancak bu konuda çalışmalar başlatılmıştır.

Üst yöneticinin onayı ile görevlendirilen bir İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulunun oluşturulması, İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planının düzenli olarak hazırlanması, iç kontrollerin işlerliğinin ve Eylem Planı gerçekleşmelerinin izlenip raporlanması, yönetim performansını daha üst bir seviyeye taşıyacaktır. Bu bağlamda, yönetimin ihtiyaç duyduğu gerekli bilgileri ve raporları üretecek ve analiz yapma imkânı sunacak yönetim bilgi sisteminin etkinliğini artırmaya yönelik çalışmalar sürdürülmektedir.

Kilis Belediyesinde üç adet iç denetçi kadrosu bulunmaktadır. Ancak bu kadrolara atama yapılmamıştır.

Kilis Belediyesinde, ilgili mevzuat gerekliliklerıyle uyumlu bir stratejik plan ve stratejik planın yıllık uygulamasına yönelik performans programı hazırlanması, bu çerçevede kurumsal risklerin belirlenmesi, faaliyet sonuçlarının idare faaliyet raporunda gösterilmesi, performans yönetimini oluşturulması, kurumsal faaliyetlerin daha verimli yürütülmesi ve kaynakların etkin kullanılması için önemli bir adımdır.

İç kontrol sisteminin geliştirilmesi ve işlerliği için mevzuatla getirilen zorunlulukların bir kısmının yerine getirilmesi, bir kısmında gelişme sağlamaya yönelik çalışmaların sürdürülmesi; Kilis Belediyesinde, iç kontrol faaliyetlerine yönelik uygun bir yönetim çerçevesi oluşturmaya yönelik büyük bir çaba olduğunu işaret etmektedir. Bu bağlamda, sürdürülen faaliyetlerin en kısa zamanda sonuçlandırılması, sistemin eksikliklerinin tamamlanmasını ve tam ve yetkin bir iç kontrol sistemi oluşturmasını sağlayacaktır.

www.balioglu.net

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Kilis Belediyesi'nin 2020 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, "Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular" bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Taşınmaz Kayıt İşlemlerinin Tamamlanmaması

Kilis Belediyesinin 2020 yılı taşınmaz işlemlerinin incelenmesi neticesinde, taşınmaz kayıtlarının Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik hükümlerine uygun şekilde tamamlanmadığı görülmüştür.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 44'üncü maddesinde kamu idarelerinin taşınmazlarının kaydına ilişkin usul ve esasların çıkarılacak yönetmelik ile belirleneceği belirtilmiştir

Buna istinaden 2006/10970 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik çıkarılmıştır. Yönetmelik'in "Kayıt ve Kontrol İşlemleri" başlıklı 5'inci maddesinde; kamu idarelerine ait taşınmazların miktar ve değer olarak takip edilmesi amacıyla kayıt altına alınması gerektiği ve Yönetmelik'in ekindeki kayıt planına göre tapuda kayıtlı olan taşınmazların maliyet bedeli üzerinden, maliyet bedeli belirlenemeyenler ise rayiç değerleri üzerinden kayıtlara alınması gerektiği belirtilmiştir.

www.balioglu.net

Yönetmelikte belirtilen şekliyle kayıt işlemleri yapılırken kullanılacak kayıt formlarının örnekleri de mevzuat ekinde yer almış ve geçici 1'inci maddede tüm bu taşınmaz kayıt işlemlerinin 31.12.2017 tarihine kadar tamamlanması gerektiği ifade edilmiştir.

Yukarıda belirtilen mevzuat hükümlerinden anlaşılacağı üzere; tapuda kayıtlı olan taşınmazların maliyet bedeli üzerinden veya bu bedel belirlenemiyorsa rayiç değer üzerinden kayda alınması gerektiği ifade edilmiştir. Ayrıca idare taşınmazlarının söz konusu Yönetmelik ekindeki formlarda yer alan bilgileri içerecek şekilde kaydının tutulması, bu formların esas alınarak taşınmaz icmal cetvellerinin oluşturulması ve Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği gereği taşınmazların son haliyle mali tablolarda yer alan ilgili hesaplarda gösterilmesi gerekmektedir.

İdarenin 2020 yılı taşınmaz işlemlerinin incelenmesi neticesinde, idarenin mülkiyetinde, yönetiminde veya kullanımında bulunan taşınmazların 31.12.2017 tarihine kadar maliyet bedeli veya rayiç değerleri üzerinden kayıt altına alınması gerekirken böyle bir çalışmanın yapılmadığı, taşınmaz form ve icmal cetvellerinin düzenlenmediği tespit edilmiştir.

Sonuç olarak; 2017 yılı Sayıştay Denetim Raporunda da belirtildiği üzere kurum adına tapuda kayıtlı olan taşınmazların değer tespitinin Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'e uygun olarak maliyet bedeli veya rayiç değerleri üzerinden ilgili muhasebe hesaplarına kaydedilmesi, taşınmaz form ve icmal cetvellerinin düzenlenmesi sağlanmalıdır.

BULGU 2: Tahsis Edilen Taşınmazların Muhasebe Kayıtlarının Yapılmaması

Kilis Belediyesinin 2020 yılı muhasebe kayıtlarının incelenmesinde, Kilis Belediyesinin mülkiyetinde olmakla birlikte diğer kamu kurumlarına tahsis edilen taşınmazlara ilişkin muhasebe kayıtlarının yapılmadığı tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 250-Arazi ve Arsalar Hesabı'nın işleyişini düzenleyen 189'uncu maddesinde; bu hesabın, tahsise konu edilen arazi ve arsalar tahsis eden kamu idaresince kayıtlı değer üzerinden 250-Arazi ve Arsalar Hesabı'na alacak ve 500-Net Değer Hesabı'na borç kaydedileceği belirtilmiştir.

www.balioglu.net

Yapılan incelemede; idarenin diğer kamu kurumlarına tahsis ettiği 29 adet taşınmazının kayıtlı değeri üzerinden muhasebe kayıtlarına kaydedilmesi gerekirken kaydedilmediği görülmüştür.

Bu çerçevede, 2017 yılı Sayıştay Denetim Raporunda da belirtildiği üzere, Kilis Belediyesi tarafından diğer kamu kurumlarına tahsis edilen taşınmazların değer tespitlerinin yapılarak, mülkiyet ve kullanım durumlarına ilişkin muhasebe kayıtlarının yapılması gerekmektedir.

BULGU 3: Kamu İdarelerine Mali Borçlar Hesabı'na Hatalı Kayıtların Yapılması

Kilis Belediyesinin 2020 yılı mali tabloları ve eki belgelerin incelenmesi neticesinde, kamu idarelerine mali borçlar hesabına hatalı kayıtlar yapıldığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 303-Kamu İdarelerine Mali Borçlar Hesabı'nın niteliğini düzenleyen 234'üncü maddesine göre bu hesap; diğer kamu idarelerine olan kısa vadeli mali borçlar ile uzun vadeli yabancı kaynaklar ana hesap grubu içindeki kamu idarelerine mali borçlar hesabında kayıtlı tutarlardan vadesi bir yılın altına inenlerin izlenmesi için kullanılmalıdır.

Yapılan incelemede; belediyenin mahalli idare birliklerine 194.121,10 TL ve TEDAŞ'a 6.332.157,50 TL olmak üzere toplam 6.526.278,60 TL'lik borcunun 303-Kamu İdarelerine Mali Borçlar Hesabı'nda takip edildiği görülmüştür.

Yönetmelik'in 363-Kamu İdareleri Payları Hesabı'nın niteliğini açıklayan 276'ncı maddesine göre, bütçe geliri olarak nakden veya mahsuben tahsil edilip, özel kanunları gereğince diğer kurumlara aktarılmak üzere hesaplanan tutarların bu hesapta izlenmesi gerekmektedir. Dolayısıyla belediyenin mahalli idare birliklerine olan ve ilgili Kanun'dan doğan 194.121,10 TL tutarındaki katılma payı borcunun 303-Kamu İdarelerine Mali Borçlar Hesabı yerine 363-Kamu İdareleri Payları Hesabı'nda takip edilmesi gerekmektedir.

Mezkur Yönetmelik'in 320-Bütçe Emanetleri Hesabı'nın niteliğini açıklayan 248'inci maddesine göre bu hesabın; mali yıl içerisinde veya sonunda ödeme emri belgesine bağlandığı halde, nakit yetersizliği veya diğer sebeplerle ilgililerine ödenemeyen tutarların izlenmesi için kullanılacağı belirtilmiştir. Bu itibarla, belediyenin geçmiş dönemlerde nakit yetersizliği veya diğer sebeplerle ödenemeyen elektrik faturalarından doğan toplam 6.332.157,50 TL tutarındaki borcunun 303-Kamu İdarelerine Mali Borçlar Hesabı yerine 320-Bütçe Emanetleri Hesabı'nda izlenmelidir.

www.balioglu.net

Anılan mevzuat hükümlerine göre, idareler tarafından kredi kuruluşları veya mali piyasadan temin edilen borçların 30-Kısa Vadeli İç Mali Borçlar hesap grubunda takip edilmesi gerekmektedir. Bu nedenle mali borç sayılmayan, mahalli idare birliklerine katılma payı ile TEDAŞ'a olan toplam 6.526.278,60 TL idare borcunun 303-Kamu İdarelerine Mali Borçlar Hesabı yerine yukarıda belirtilen hesaplarda izlenmesi gerekmektedir.

BULGU 4: Kıdem Tazminatı Karşılığı Ayrılmaması

Kilis Belediyesinin 2020 yılı mali tabloları ve eki belgelerin incelenmesinde; işçilere ödenecek kıdem tazminatlarının faaliyet dönemine tekabül eden kısmı için karşılık ayrılmadığı ve dolayısıyla 372/472-Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesaplarının kullanılmadığı görülmüştür.

1475 sayılı İş Kanunu'nun "Kıdem tazminatı" başlıklı 14'üncü maddesinin ikinci fıkrasında, işçiye hizmet akdinin devamı süresince geçen her tam yıl için işverence 30 günlük ücreti tutarında kıdem tazminatı ödeneceği belirtilmiş olup Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nde 372 ve 472-Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesapları tanımlanmıştır.

Yönetmelik hükümlerine göre, 372 ve 472 No'lu hesaplar, belirlenecek esaslar çerçevesinde ayrılan ve faaliyet dönemi içinde veya uzun vadede ödeneceği öngörülen kıdem tazminatı karşılıklarının izlenmesi için kullanılmaktadır. Kıdem tazminatı karşılıkları ilk ayrıldığında, 472-Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı'na kaydedilmesi, vadeleri bir yılın altına düşen ve faaliyet dönemi içerisinde ödenmesi öngörülen tutarların, 372-Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı'na aktarılması gerekmektedir.

Kıdem tazminatı karşılıklarının ayrılmasındaki amaç, dönemsellik ilkesi gereği giderlerin ait oldukları yılda muhasebeleştirilmesinin sağlanmasıdır. Bu tutarların karşılık ayrılmadan ödendiği yılda tamamının gider kaydedilmesi durumunda, dönem giderlerinin gerçeği yansıtmamasına sebep olacaktır. Ayrıca; bu kayıtlar dönemsellik ilkesine ek olarak muhasebe kavramlarından ihtiyatlılık ilkesi gereği de, idarenin bu ödemeler karşısında içinde bulunduğu riski bilançoda göstermek bakımından da önem arz etmektedir.

Yapılan incelemede, belediyede çalışan 84 kadrolu işçi için 2020 yılı sonu itibariyle toplam 5.139.529,68 TL tutarında kıdem tazminatı karşılığı ayrılması gerekmektedir. Ancak, idare tarafından önceki dönemlerde kıdem tazminatı karşılıklarının ayrılmadığı ve 372/472-Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesaplarına herhangi bir muhasebe kaydı yapılmadığı görülmüştür. Dolayısıyla söz konusu tutar kurumun 2020 bilançosunda yer almamaktadır.

www.balioglu.net

Bu nedenle, İş Kanunu kapsamında çalışan işçilerin çalışma süreleri dikkate alınarak her yılın sonunda kıdem tazminatı karşılıklarının ayrılması ve 372-472-Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesaplarında muhasebeleştirilmesi gerekmektedir.

BULGU 5: Taahhüt Hesaplarının Kullanılmaması

Kilis Belediyesinin 2020 yılı mali tabloları ve eki belgelerin incelenmesinde; yüklenicilerle yapılan sözleşmelere dayanılarak girişilen ve mevzuatı gereğince bunlara ilave edilen taahhüt tutarlarının taahhüt hesaplarında izlenmediği görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 920-Gider Taahhütleri Hesabı'nın niteliğini ve işleyişini düzenleyen 450 ve 451'inci maddelerinde bu hesabın, yılı için geçerli sözleşmeler ile ertesi mali yıl veya yıllara geçerli olmak üzere yapılan sözleşmelere dayanılarak girişilen ve mevzuatı gereğince bunlara ilave edilen taahhüt tutarlarıyla bunlardan yerine getirilenlerin ve feshedilenlerin sözleşme fiyatlarıyla izlenmesi için kullanılacağı, girişilen taahhüt tutarları ile bunlara ilave edilen her türlü taahhüt artışının bu hesaba borç, 921-Gider Taahhütleri Karşılığı Hesabı'na alacak kaydedileceği hususu düzenlenmiştir.

Buna göre, Yönetmelik kapsamındaki kurumların ihale mevzuatına göre ihale işlemleri tamamlanarak taahhüt edilen borç tutarları ile sözleşmeye ilişkin fiyat farkları ve iş artışlarının taahhüt hesaplarında izlenmesi gerekmektedir.

Yapılan incelemede; belediyenin farklı yüklenicilerle imzalamış olduğu ve devam eden toplam 25.186.982,78 TL tutarındaki gider taahhüdünün 920-Gider Taahhütleri Hesabı ile 921-Gider Taahhütleri Karşılığı Hesabı'na muhasebe kaydının yapılmadığı görülmüştür.

Gider taahhütlerinin nazım hesaplarına kaydedilmesindeki amaç, tam açıklama ilkesi gereği mali tablolardan yararlanacak olanların doğru karar vermelerine yardımcı olacak ölçüde yeterli, açık ve anlaşılır şekilde düzenlenmesinin sağlanmasıdır. Bu taahhütlerin kaydedilmesi idarenin bu taahhütler karşısında içinde bulunduğu riski bilanço dip notlarında göstermek bakımından da önem arz etmektedir.

Bu nedenle, idarenin farklı yüklenicilerle imzalamış olduğu gider taahhütlerinin 920-Gider Taahhütleri Hesabı ile 921-Gider Taahhütleri Karşılığı Hesabı'nda muhasebeleştirilmesi gerekmektedir.

www.balioglu.net

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Doğrudan Temin ve Pazarlık Usulü ile Yapılan Alımlarda Mevzuatta Öngörülen %10'luk Sınırın Aşılması ve Kamu İhale Kurulunun Uygun Görüşünün Alınmaması

Mal alımları için 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 21/f ve 22/d maddeleri kapsamında yapılan harcamaların, toplam ödeneklerin %10'unu aştığı ve bu sınırın aşılmasına rağmen Kamu İhale Kurulunun uygun görüşünün alınmadığı görülmüştür.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "İdarelerce uyulması gereken diğer kurallar" başlıklı 62'nci maddesinin (ı) bendinde; bu Kanun'un 21 ve 22'nci maddelerindeki parasal limitler dahilinde yapılacak harcamaların yıllık toplamının, idarelerin bütçelerine bu amaçla konulacak ödeneklerin %10'unu Kamu İhale Kurulunun uygun görüşü olmadıkça aşamayacağı belirtilmiştir.

Kamu İhale Genel Tebliği'nin (21.2) numaralı maddesinde de; "4734 sayılı Kanun'un 21'inci maddesinin (f) bendi ve 22'nci maddesinin (d) bendine göre ihtiyaçların temininde kurum ve kuruluşlar, yıllık bütçelerinde belirlenen toplam ödenek miktarını dikkate alacaklardır. Kurum ve kuruluşlar, mal alımı, hizmet alımı veya yapım işleri için bütçelerine konan yıllık toplam ödenekleri üzerinden her biri için ayrı ayrı % 10 oranını hesaplayacaklardır. Burada önemli olan husus, ilgili veya bağlı birimlerin değil kurum veya kuruluşun toplam ödeneklerinin % 10'unun aşılıp aşılmamasıdır" denilerek Kanun hükmünün açıklaması yapılmıştır.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerine göre, idarelerin 4734 sayılı Kanun'un 22'nci maddesinin (d) bendi ve 21'inci maddesinin (f) bendine göre yapacakları alımlara ilişkin sınır bulunmakta olup, bu sınır yapılacak mal veya hizmet alımı ile yapım işleri için ayrı ayrı olmak üzere konulmuş ödeneklerin %10'udur. Anılan bent hükümleri uyarınca %10 sınırının idarece takip edilip aşılmaması ve bu sınırın aşılacağının öngörülmesi halinde Kamu İhale Genel Tebliği'nin 21'inci maddesinde yapılan açıklamalara uygun olarak Kamu İhale Kurumuna başvurulması ve Kurulun uygun görüşünün alınması gerekmektedir.

www.balioglu.net

Yapılan inceleme neticesinde; Kilis Belediyesinin mal alımları için kullanılabilir bütçe ödeneğinin 2020 yılı için 23.606.433,65 TL olduğu, 4734 sayılı Kanun'un 21/f ve 22/d maddeleri kapsamında yapılan toplam harcama tutarının ise (elektrik alımları hariç) toplam 2.636.204,89 TL olduğu görülmüş olup mal alımlarında Kamu İhale Kurulunun uygun görüşü alınmadan %10 sınırının aşıldığı tespit edilmiştir.

Sonuç olarak, Kanun'un 21/f ve 22/d maddeleri kapsamında mal alımları için yapılan harcamaların bu iş için koyulan ödeneklerin %11,16'sına ulaşmasına rağmen Kamu İhale Kurulunun uygun görüşünün alınmaması mevzuata aykırılık teşkil etmektedir.

BULGU 2: Ticari Taksi ve Servis Plakalarının Kullanım Hakkının Verilmesinde Hatalı Uygulamaların Yapılması

Kilis Belediyesi tarafından geçmiş dönemlerde tahsis edilen ve halen faal olarak kullanılan taksi ve servis plakalarının mevzuata aykırı biçimde 3'ncü kişilere süresiz bir hak olarak kullandırıldığı görülmüştür.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Belediyenin Yetkileri ve İmtiyazları" başlıklı 15'inci maddesinin (f) ve (p) fıkrasında; belediyelerin kara, deniz, su ve demiryolu üzerinde işletilen her türlü servis ve toplu taşıma araçları ile taksi sayılarını belirlemeye ve bu araçları işletmek, işlettirmek veya kiraya vermek gibi haklara sahip olduğu belirtilmiştir.

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun "Kapsam" başlıklı 1'inci maddesinde; belediyelerin alım, satım, hizmet, yapım, kira, trampa, mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ve taşıma işlerinin bu Kanun'da yazılı hükümlere göre yürütüleceği, "İlkeler" başlıklı 2'nci maddesinde de; yapılacak ihalelerde açıklık ve rekabetin sağlanmasının esas olduğu belirtilmiştir.

Mevzuat hükümlerinden de anlaşılacağı üzere belediyelere imtiyaz olarak verilmiş şehir içi yolcu taşıma hizmetleri bizzat belediyece yerine getirilebilecek ya da bu hizmet belediye tarafından üçüncü kişilere gördürülebilecektir. Üçüncü kişilerin belirlenmesinin ise, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu gereğince, rekabete açık, saydamlığı sağlanmış, süresi belirli ihaleler yoluyla yapılması gerekmektedir. Belediye meclisince hizmetin üçüncü kişilere gördürülmesi yönünde karar verilmesi halinde, karardaki yönteme göre (kira, ruhsat, imtiyaz vb.) ve bu kararda verilen yetkiye dayanılarak, ihale işlemleri yetkili kişi ve kurullarca yerine getirilecektir. Dolayısıyla belediyelere verilen bu yetki, üçüncü kişilere işlettirmek veya kiraya vermek şeklinde olduğundan hakkın satışı da mümkün değildir.

www.balioglu.net

Öte yandan, Danıştay 13'üncü Dairesinin Esas No:2015 / 985, Karar No: 2015 / 3164 numaralı kararı ile belediyelerin yürütmekle görevli ve yetkili oldukları toplu taşıma hizmetini bizzat yapmak yerine imtiyaz suretiyle devrine karar verilmesi için Danıştayın görüşü ve Çevre Şehircilik Bakanlığının onayının alınmasının ön koşul olduğu, kiralama yolunu seçmesi hâlinde ise hem taşınır hem taşınmazlar için kira süresinin 10 yılla sınırlı olduğu ve her iki durumunda Devlet İhale Kanunu hükümlerine tabi olduğu belirtilmiştir.

Yapılan incelemede; Kilis Belediye sınırları içerisinde çalışan 269 taksi ve 125 servis plakasının ihale yapılmadan, bir defaya mahsus bedel karşılığında süresiz tahsis edildiği, bunun dışında herhangi bir imtiyaz bedeli veya yıllık kira bedeli gibi bir ücret tahsil edilmediği görülmüştür. Bu durum mevzuata aykırı olduğu kadar Belediyeyi de belirli bir gelirden mahrum bırakmaktadır.

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 64'üncü maddesinde kiraya verilecek taşınır ve taşınmaz malların kira süresinin on yılı geçemeyeceği; 5393 sayılı Kanun'un 15'inci maddesine göre imtiyaz olarak verilen haklarda ise maksimum sürenin 49 yıl olduğu belirtilmiştir.

Bu çerçevede toplu ulaşım ve yolcu taşımaya ilişkin hizmetler bakımından görevli ve yetkili olan belediyenin, bu hizmetlerin üçüncü kişilere gördürülmesini ihale yapılmaksızın doğrudan meclis, encümen veya belediye başkanı kararıyla yapması veya kendisine ait imtiyazı süre belirtilmeksizin devrederek gerçekleştirmesi ya da ihaleyle olsa dahi süresiz satış şeklinde işlem yapması hukuken mümkün değildir.

Sonuç olarak, taksi veya servis ile yolcu taşıma faaliyetinde bulunulması için belirlenen plakalara izin/ruhsat verilmesi işlemi; 5393 sayılı Kanun'da öngörülen imtiyaz, kiralama ve ruhsat usullerinden biri seçilerek, mevzuata uygun olarak yapılmalıdır.

BULGU 3: Dolmuş Hatlarının Kullanım Hakkının Verilmesinde Hatalı Uygulamaların Yapılması

www.balioglu.net

Kilis Belediyesi sınırları içerisinde halen faal olan dolmuş hatlarının mevzuata aykırı biçimde, süresiz bir hak olarak üçüncü kişilere işlettirildiği ve bunun 2020 yılında alınan Belediye Meclis kararıyla bedel alınmadan 10 yıl süreyle sınırlandırıldığı görülmüştür.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Belediyenin yetkileri ve imtiyazları" başlıklı 15'inci maddesinin (f) ve (p) fıkrasında; belediyelerin kara, deniz, su ve demiryolu üzerinde işletilen her türlü servis ve toplu taşıma araçları ile taksi sayılarını belirlemeye ve bu araçları işletmek, işlettirmek veya kiraya vermek gibi haklara sahip olduğu belirtilmiştir.

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun "Kapsam" başlıklı 1'inci maddesinde; belediyelerin alım, satım, hizmet, yapım, kira, trampa, mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ve taşıma işlerinin bu Kanun'da yazılı hükümlere göre yürütüleceği, "İlkeler" başlıklı 2'nci maddesinde de; yapılacak ihalelerde açıklık ve rekabetin sağlanmasının esas olduğu belirtilmiştir.

Mevzuat hükümlerinden de anlaşılacağı üzere belediyelere imtiyaz olarak verilmiş şehir içi yolcu taşıma hizmetleri bizzat belediyece yerine getirilebilecek ya da bu hizmet belediye tarafından üçüncü kişilere gördürülebilecektir. Üçüncü kişilerin belirlenmesinin ise, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu gereğince, rekabete açık, saydamlığı sağlanmış, süresi belirli ihaleler yoluyla yapılması gerekmektedir. Belediye meclisince hizmetin üçüncü kişilere gördürülmesi

yönünde karar verilmesi halinde, karardaki yönteme göre (kira, ruhsat, imtiyaz vb.) ve bu kararda verilen yetkiye dayanılarak, ihale işlemleri yetkili kişi ve kurullarca yerine getirilecektir. Dolayısıyla belediyelere verilen bu yetki, üçüncü kişilere işlettirmek veya kiraya vermek şeklinde olduğundan hakkın satışı da mümkün değildir.

Öte yandan, Danıştay 13'üncü Dairesinin Esas No:2015 / 985, Karar No: 2015 / 3164 numaralı kararı ile belediyelerin yürütmekle görevli ve yetkili oldukları toplu taşıma hizmetini bizzat yapmak yerine imtiyaz suretiyle devrine karar verilmesi için Danıştayın görüşü ve Çevre Şehircilik Bakanlığının onayının alınmasının ön koşul olduğu, kiralama yolunu seçmesi hâlinde ise hem taşınır hem taşınmazlar için kira süresinin 10 yılla sınırlı olduğu ve her iki durumunda Devlet İhale Kanunu hükümlerine tabi olduğu belirtilmiştir.

Yapılan incelemede; Kilis Belediye sınırları içerisinde çalışan 30 adet dolmuş hattının; 20'sinin 2010 yılında Belediye Meclisi Kararıyla bir ulaşım kooperatifi üyelerine bir defaya mahsus 2.500,00 TL bedelle süresiz devredildiği, diğer 10 hattın ise 2007 ve 2008 yılları arasında yapılan ihalelerde 175.000,00 TL ile 207.000,00 TL arasında değişen tutarlarda satışının yapıldığı görülmüştür. Daha sonra süresiz verilen bu haklar Belediye Meclisinin 11.05.2020 tarih ve 77 nolu kararı ile herhangi bir bedel alınmadan 10 yıl süre (01.01.2031 tarihine kadar) ile sınırlandırılmıştır. Buna göre; dolmuş hatlarının işletilmesi ile ilgili Belediye Meclisinin 11.05.2020 tarih ve 77 nolu kararı ile gerçekleştirilen bila bedelli süre uzatım işlemi yukarıda sayılan mevzuat hükümlerine aykırılık teşkil etmiş ve ihale yapılmaması Belediyeyi belirli bir gelirden mahrum bırakmıştır.

Bu çerçevede toplu ulaşım ve yolcu taşımaya ilişkin hizmetler bakımından görevli ve yetkili olan belediyenin, bu hizmetlerin üçüncü kişilere gördürülmesini ihale yapılmaksızın doğrudan meclis, encümen veya belediye başkanı kararıyla yapması veya kendisine ait imtiyazı süre belirtilmeksizin devrederek gerçekleştirmesi ya da ihaleyle olsa dahi süresiz satış şeklinde işlem yapması hukuken mümkün değildir. Bu nedenle mevzuata aykırı bir biçimde tesis edilen bu uygulamanın sürdürülebilmesi mümkün olmamakla birlikte, faaliyette bulunan dolmuşların çalışma durumlarının sürekli uzatılması şeklinde verilen ve yıllardır devam eden uygulamanın kazanılmış hak oluşturmayacağı düşünülmektedir.

Sonuç olarak, dolmuş ile yolcu taşıma faaliyetinde bulunulması için belirlenen plakalara izin/ruhsat verilmesi işlemi; 5393 sayılı Kanun'da öngörülen usuller ve mevzuata uygun olarak yapılmalıdır.

www.balioglu.net

BULGU 4: İşçilere Yıllık Ücretli İzinlerinin Mevzuata Uygun Olarak Kullandırılmaması

Kilis Belediyesinde kadrolu işçi pozisyonunda istihdam edilen personelin yıllık izinlerinin 4857 sayılı İş Kanunu'na uygun şekilde düzenli olarak kullandırılmadığı, bunun sonucunda kullanılmayan izinlerin biriktiği ve yıllık izin sürelerine ait ücretlerin toplu olarak ödenme riskinin olduğu görülmüştür.

Anayasa'nın 50'nci maddesinde dinlenmenin; çalışanlar için bir hak olduğu ve ücretli hafta ve bayram tatili ile ücretli yıllık izin hakları ve bunların şartlarının kanunla düzenleneceği hüküm altına alınmıştır.

İşçilerin yıllık izinler 4857 sayılı İş Kanunu'nda düzenlenmiştir. Anılan Kanun'un;

- 53'üncü maddesinde, işçilere yıllık izin verileceği ve yıllık ücretli izin hakkından vazgeçilemeyeceği,

- 56'ncı maddesinde, yılık iznin 53'üncü maddede gösterilen süreler içinde işveren tarafından sürekli bir şekilde verilmesinin zorunlu olduğu,

- 59'uncu maddesinde, iş sözleşmesinin herhangi bir nedenle sona ermesi halinde işçinin hak kazanıp da kullanmadığı yıllık izin sürelerine ait ücretin sözleşmenin sona erdiği tarihteki ücreti üzerinden kendisine veya hak sahiplerine ödeneceği, belirtilmiştir.

Aynı Kanun'un 60'ıncı maddesi gereği çıkarılan ve 03.03.2004 tarih ve 25391 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yıllık Ücretli İzin Yönetmeliği'nde de, yıllık izinlerin kullanımı ile ilgili Kanun hükümlerine paralel düzenlemeler yapılmıştır.

Yapılan incelemede, 2020 yılı sonu itibariyle, toplam 84 işçinin 73'ünün birikmiş 100 iş gününden fazla yıllık ücretli izin hakkı olduğu, bazı işçilerin 675, 619, 594, 567 ve 549 gün gibi kullanmadığı birikmiş izinlerinin olduğu görülmüştür.

Oysa yukarıda yer alan yasal düzenlemelere göre, işçiler yıllık izin haklarından feragat edemezler. Anayasal bir hak olan yıllık izinlerin kullandırılmaması veya eksik kullandırılması durumunda ise, 4857 sayılı İş Kanunu'nun 103'üncü maddesi gereğince, işveren veya işveren vekiline idari para cezası uygulanması gerekmektedir.

Bununla birlikte; işçilerin yıllık izin hakları, mevzuat hükümleri gereği, emekli olduklarında veya herhangi bir şekilde iş akitleri sona erdiğinde yıllık izin ücretine

www.balioglu.net

dönüşmektedir. Yıllık izin karşılığı olan bu ödeme, işçinin son ücreti üzerinden hesaplanacağı için yüksek miktarlara ulaşmaktadır. Bu uygulama işçilerin, yıllık izinlerini kullanmaktan vazgeçip, izin ücreti almayı tercih etmelerine neden olurken, idarelerin katlandığı mali külfetin artmasına yol açmaktadır.

Yukarıda açıklandığı üzere, idarenin yasal düzenlemelere uygun olarak işçilere yıllık izinlerini kullandırması, iş veriminin artışı açısından önem taşıdığı gibi kurumun ek mali külfetten kaçınarak, kaynakları etkin kullanmasına katkı sağlayacaktır.

BULGU 5: Kredi Kartları ile Yapılan Tahsilatların Yasal Süresi İçerisinde Belediye Hesaplarına Aktarılmaması

Kilis Belediyesine ait banka hesap özetlerinin incelenmesi neticesinde, kredi kartları ile yapılan tahsilatların yasal süresi içerisinde Belediyenin banka hesaplarına aktarılmadığı görülmüştür.

Kamu Haznedarlığı Yönetmeliği'nin "Uygulama ve Kullanılacak Araçlar" başlıklı 5'inci maddesinin üçüncü fıkrasında; kredi kartları ile yapılan tahsilatların azami 20 gün içerisinde ilgili kurumun kamu sermayeli bankadaki hesabına aktarılmasının zorunlu olduğu belirtilmiştir.

www.balioglu.net

Yapılan incelemede, Kilis Belediyesince kredi kartları ile tahsil edilen toplam 12.933.213,58 TL'nin yukarıdaki mevzuat hükmüne göre en geç 20 gün içerisinde Belediyenin ilgili hesabına aktarılması gerekirken 30'uncu günde aktarıldığı tespit edilmiştir.

Mevcut uygulama ile Belediye, kredi kartları ile gerçekleştirdiği tahsilatları 10 gün geç elde etmekte ve bu kaynaklar üzerinden elde edeceği gelirden mahrum kalmaktadır. Bu nedenle kredi kartıyla tahsil edilen gelirlerin takibi yapılarak 20 gün içerisinde Belediyenin kamu sermayeli bankadaki hesabına aktarılması gerekmektedir.

BULGU 6: Taşınır İşlemlerinin Mevzuata Uygun Yapılmaması

Kilis Belediyesi 2020 yılı mali tablo ve eki belgelerin incelenmesi neticesinde;

a) Tüketim malzemelerinin tüketilmeden muhasebe kayıtlarından çıkarıldığı,

b) Harcama birimlerinde taşınır kayıt yetkilileri ile kontrol yetkililerinin belirlenmediği görülmüştür.

a) Tüketim Malzemelerinin Tüketilmeden Muhasebe Kayıtlarından Çıkarılması

Kilis Belediyesinin 2020 yılı muhasebe kayıtlarının incelenmesinde, stokta bulunan ilk madde ve malzemelerin giriş ve çıkışlarının aynı gün içinde yapıldığı tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 115 ve 116'ncı maddeleri uyarınca; kurum faaliyetlerinde kullanılmak veya tüketilmek üzere satın alınan tüketim malzemelerinin, öncelikle 150-İlk Madde ve Malzeme Hesabı'na borç, ilgili hesaplara alacak kaydedilmesi, söz konusu bu malzemelerinden tüketilmek amacıyla ilgili birimlerine verilenlerin veya kullanılanların ise, 630-Giderler Hesabı'na borç, 150-İlk Madde ve Malzeme Hesabı'na alacak kaydedilmesi gerekmektedir.

Taşınır Mal Yönetmeliği'nin "Kayıt zamanı, kayıt değeri ve değer tespit komisyonu " başlıklı 13'ncü maddesinde; taşınırların, edinme şekline bakılmaksızın kamu idaresince kullanılmak üzere teslim alındığında giriş; tüketime verildiğinde, satıldığında, başka harcama birimlerine devredildiğinde, bağışlandığında veya yardım yapıldığında, çeşitli nedenlerle kullanılamaz hale geldiğinde, hurdaya ayrıldığında veya kaybolma, çalınma, canlı taşınırın ölümü gibi yok olma hallerinde çıkış kaydedileceği ve bu giriş ve çıkış kayıtlarının taşınır işlem fişine dayanılarak yapılacağı belirtilmiştir. Ayrıca Yönetmelik'in 30'uncu maddesinde, taşınır giriş ve çıkış işlemlerinin muhasebe birimine bildiriminin nasıl yapılacağı düzenlenmiştir.

www.balioglu.net

Belirtilen mevzuat hükümlerine göre, edinilen tüketim malzemelerinin taşınır istek belgesi karşılığında düzenlenecek taşınır işlem fişi ile çıkışları yapılmalıdır. Yine aynı Yönetmelik hükümlerine göre, muhasebe kayıtlarında 150-İlk Madde ve Malzemeler Hesabı'nda izlenen tüketim malzemelerinin çıkışları için mahalli idarelerde üç ayı geçmemek üzere, üst yöneticiler tarafından belirlenen sürede kullanılmış tüketim malzemelerinin çıkışının yapılması ve en geç ilgili dönemin son iş günü mesai bitimine kadar muhasebe birimine gönderilmesi gerekmektedir.

Yapılan incelemede; 2020 yılı içerisinde idarece toplam 3.682.354,66 TL tutarında ilk madde ve malzeme alındığı görülmüştür. Ancak tüketimi henüz gerçekleşmemiş ilk madde ve malzemelerin muhasebe kayıtlarına alındığı anda çıkışının yapıldığı, dolayısıyla 150-İlk Madde ve Malzemeler Hesabı'nın 2020 yılsonu bilançosunda bakiye vermediği anlaşılmıştır.

Oysaki, idare tarafından kullanılan akaryakıt, kum, çakıl vb. malzemeler, su ve kanalizasyon hattı döşenmesi veya tamiri için alınan malzemeler, temizlik malzemeleri, kırtasiye malzemeleri ile yedek parçaların alındığı anda tüketilmeyip belli bir süre taşınır

ambarlarında bekletildiği görülmüştür. Bu durum idarenin elinde bulunan ilk madde ve malzemenin fiili miktarı ile muhasebe sisteminde kayıtlı miktarı arasında tutarsızlık oluşturmuştur.

Bu durum, henüz tüketilmemiş malzemeler mevcut olduğu halde, kurum bilançosunda 150-İlk Madde ve Malzeme Hesabı'nın sıfır bakiye vermesine, faaliyet sonuçları tablosunda ise 630-Giderler Hesabı'nın henüz kullanıma verilmemiş veya tüketilmemiş ilk madde ve malzeme bedelleri kadar fazla görünmesine neden olmaktadır.

b) Harcama Birimlerinde Taşınır Kayıt Yetkilileri ile Kontrol Yetkililerinin Belirlenmemesi

Kilis Belediyesinin harcama birimlerinde taşınır kayıt ve taşınır kontrol yetkilisi ile taşınır konsolide görevlisinin belirlenmediği görülmüştür.

Taşınır Mal Yönetmeliği'nin "Tanımlar" başlıklı 4'üncü maddesinde;

www.balioglu.net

- Taşınır kayıt yetkilisi; taşınırları teslim alan, sorumluluğundaki ambarlarda muhafaza eden, kullanıcılarına ve kullanım yerlerine teslim eden, bu Yönetmelik'te belirtilen esas ve usullere göre kayıtları tutan, bunlara ilişkin belge ve cetvelleri düzenleyen ve bu hususlarda hesap verme sorumluluğu çerçevesinde taşınır kontrol yetkilisi ve harcama yetkilisine karşı sorumlu olan görevlileri,

- Taşınır kontrol yetkilisi; taşınır kayıt yetkilisinin yapmış olduğu kayıt ve işlemler ile düzenlediği belge ve cetvellerin mevzuata ve mali tablolara uygunluğunu kontrol eden, Harcama Birimi Taşınır Mal Yönetim Hesabı Cetvelini imzalayan ve bu konularda harcama yetkilisine karşı sorumlu olan görevlileri,

- Taşınır konsolide görevlisi; kamu idaresinin taşınır kayıt yetkilisinden aldığı harcama birimi taşınır hesaplarını konsolide ederek taşınır hesap cetvellerini hazırlamak ve biriminin bir üst teşkilattaki taşınır konsolide görevlisine vermekle sorumlu olan görevlileri, olarak tanımlanmıştır.

"Sorumluluk" başlıklı 5'inci maddesinde; harcama yetkilileri taşınırların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak edinilmesinden, kullanılmasından, kontrolünden ve kayıtlarının saydam ve erişilebilir şekilde tutulmasını sağlamaktan sorumlu olduğu ve taşınır kayıtlarının bu Yönetmelik hükümlerine uygun olarak tutulması ve taşınır mal yönetim

hesabının hazırlanması sorumluluğunu taşınır kayıt yetkilileri ve taşınır kontrol yetkilileri aracılığıyla yerine getireceği belirtilmiştir.

Yukarıdaki mevzuat hükümlerinden özetle; Yönetmelik kapsamında bulunan kamu idarelerinin her harcama biriminde taşınır kayıt ile kontrol yetkilisinin bulunması gerektiği ve bu kişilerin, taşınır kayıtlarının tutulması ve taşınır mal yönetim hesabının hazırlanmasında harcama yetkilisiyle birlikte sorumlu olduğu belirtilmiştir. Taşınır konsolide görevlisinin ise, mali hizmetler birim yöneticisine bağlı olarak taşınır hesaplarını birleştirerek, taşınır hesap cetvellerini hazırlama görevi olduğu vurgulanmıştır.

Yapılan incelemede, belediyenin harcama birimlerinde taşınır kayıt, taşınır kontrol ve taşınır konsolide görevlisinin belirlenmediği görülmüştür. Mevzuatta yer verilen Kayıt yetkilileri ile kontrol yetkililerinin resmi olarak görevlendirilmemeleri, yetki ve sorumluluk sınırlarının belirlenmesi açısından sorunlara yol açacağı gibi taşınır yönetiminde etkin bir iç kontrol sisteminin kurulmasına da engel teşkil edecek niteliktedir.

Sonuç olarak kamu kaynağı niteliğindeki taşınırların etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde edinilmesi, muhafazası ve yönetilmesi için Taşınır Mal Yönetmeliği'nde belirtilen hükümlerine göre işlemler yapılarak kayıt yetkilileri ile kontrol yetkililerinin resmi olarak görevlendirilmeleri gerekmektedir.

www.balioglu.net

BULGU 7: Taşınmazların Cins Tashihlerinin Yapılmaması

Kilis Belediyesi mülkiyetinde, yönetiminde veya kullanımında bulunan taşınmazların cins tashihlerinin yapılmadığı görülmüştür.

Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'in "Tanımlar" başlıklı 4'üncü maddesinde cins tashihi "binalar, arazi ve arsalar ile yer altı ve yer üstü düzenlerinin mevcut kullanım şekilleri ile tapu kayıtlarının farklılık göstermesi durumunda tapu kayıtlarının mevcut kullanım şekli dikkate alınarak düzeltilmesi işlemi" şeklinde tanımlanmıştır.

Aynı Yönetmelik'in "Cins tashihlerinin yapılması" başlıklı 10'uncu maddesinde de; kamu idarelerinin; mülkiyetlerinde, yönetimlerinde veya kullanımlarında bulunan taşınmazların, mevcut kullanım şekilleri ile tapuda kayıtlı bilgilerinin farklı olması halinde, tapu kayıtlarının taşınmazların mevcut kullanım şekilleri esas alınarak düzeltilmesi gerektiği belirtilmiştir.

Bu çerçevede, 2017 yılı Sayıştay Denetim Raporunda da belirtildiği üzere, Kilis Belediyesine ait taşınmazların cins tashihleri yapılarak, maddi duran varlıklara ilişkin 250-Arazi ve Arsalar Hesabı, 251-Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı ve 252-Binalar Hesaplarının kayıt ve tutarlarının düzeltilmesi uygun olacaktır.

BULGU 8: Alınan Teminat Mektuplarının Nazım Hesaplarda Takip Edilmemesi

Kilis Belediyesinin 2020 yılı mali tabloları ve eki belgelerin incelenmesinde; yüklenicilerle yapılan sözleşmelere dayanılarak girişilen ve mevzuatı gereğince alınan teminat mektupları tutarlarının 910-Alınan Teminat Mektupları Hesabı'nda izlenmediği görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 910-Alınan Teminat Mektupları Hesabı'nın niteliğini ve işleyişini düzenleyen 434 ve 436'ıncı maddelerinde bu hesabın, muhasebe birimlerine teminat ve depozito olarak teslim edilen teminat ve garanti mektupları ile şahsi ve garantiye ilişkin belgelerin izlenmesi için kullanılacağı, alınan teminat mektuplarının bu hesaba borç, 911-Alınan Teminat Mektupları Emanetleri Hesabı'na alacak kaydedileceği hususu düzenlenmiştir.

www.balioglu.net

Yapılan incelemede; belediyenin farklı yüklenicilerle imzalamış olduğu sözleşmeler neticesinde aldığı toplam 8.643.859,00 TL tutarındaki teminat mektubunun 910-Alınan Teminat Mektupları Hesabı ile 911-Alınan Teminat Mektupları Emanetleri Hesabı'na muhasebe kaydının yapılmadığı görülmüştür.

Alınan teminat mektuplarının nazım hesaplarına kaydedilmesindeki amaç, tam açıklama ilkesi gereği mali tablolardan yararlanacak olanların doğru karar vermelerine yardımcı olacak ölçüde yeterli, açık ve anlaşılır şekilde düzenlenmesinin sağlanmasıdır. Bu nedenle, idarenin farklı yüklenicilerden almış olduğu teminat mektuplarının 910-Alınan Teminat Mektupları Hesabı ile 911-Alınan Teminat Mektupları Emanetleri Hesabı'nda muhasebeleştirilmesi gerekmektedir.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
https://www.sayistay.gov.tr

www.balioglu.net

8. EKLER

EK 1: İZLEME

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	**Yıl/Yıllar**	**İdare Tarafından Yapılan İşlem**	**Açıklama**
Taşınmaz İcmal Cetvellerinin Oluşturulmaması	2017	Yerine Getirilmedi	Söz konusu husus "Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular" bölümünde Bulgu 1'de "Taşınmaz Kayıt İşlemlerinin Tamamlanmaması" başlığı altında bulgu konusu yapılmıştır.
Telekomünikasyon Altyapı ve Şebekelerinden Alınması Gereken Geçiş Hakkı Bedellerinin Takip ve Tahsil Edilmemesi	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	Telekomünikasyon altyapı ve şebekelerinden alınması gereken geçiş hakkı bedelleri ilgili kurumlardan tahsil edilmektedir.

www.balioglu.net

Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği Gereğince Ambalaj Atıklarının Toplanması İçin Yetki Verilen Şirketlerden Herhangi Bir Bedel Alınmaması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	Ambalaj atıklarının toplanmasıyla ilgili 2020 yılında ihale yapılmıştır.
Belediye Sınırları İçindeki Bazı İşletmelerin İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı Olmadan Faaliyette Bulunmaları	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	Denetim raporu neticesinde kurum bünyesinde ruhsat denetim müdürlüğü oluşturulmuştur. Bu müdürlük vasıtasıyla bulgu hususu konular takip edilmektedir.
Kilis Belediye Sınırları İçerisinde Yapılan Kamulaştırma İşlemlerinin Kilis Tapu Müdürlüğü Tarafından Belediyeye Bildirilmemesi	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	Kilis Tapu Müdürlüğüne belirli dönemlerde yazı yazılarak, il içerisinde yapılan kamulaştırmalar hakkında bilgi alınmaktadır.
Taşınmazların Cins Tashihlerinin Yapılmaması	2017	Yerine Getirilmedi	Söz konusu husus "Diğer Bulgular" bölümünde Bulgu 7'de bulgu konusu yapılmıştır.
Belediyeye Ait Taşınmazların Tamamının Değer Tespitinin Yapılmaması ve Muhasebe Kayıtlarına Alınmaması	2017	Yerine Getirilmedi	Söz konusu husus "Denetim Görüşünün

www.balioglu.net

			Dayanağı Bulgular" bölümünde Bulgu 2'de "Tahsis Edilen Taşınmazların Muhasebe Kayıtlarının Yapılmaması" başlığı altında bulgu konusu yapılmıştır.
Tahsis Edilen Taşınmazların Muhasebe Kayıtlarına Hatalı Alınması	2017	Yerine Getirilmedi	Söz konusu husus "Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular" bölümünde Bulgu 2'de bulgu konusu yapılmıştır.

www.balioglu.net